

РОЗРАХУНОК КОНФІГУРАЦІЇ МЕРЕЖІ **ETHERNET** I **FAST ETHERNET**

Мета роботи — ознайомлення студентів з основними принципами розрахунку конфігурації мережі. Одержання практичних навичок розрахунку, побудови й аналізу мереж Ethernet i Fast Ethernet.

Рекомендації щодо підготовки виконання лабораторної роботи.

Необхідно вивчити основні параметри і характеристики мереж Ethernet i Fast Ethernet, принципи і логіку роботи цих стандартів (протоколів). Навчитися аналізувати отримані дані розрахунку мереж Ethernet i Fast Ethernet.

Суть роботи

Методика розрахунку, аналізу і побудови конфігурації мережі Ethernet. Дотримання всіх численних обмежень, установлених для різних стандартів фізичного рівня мереж **Ethernet**, буде вам гарантувати коректну роботу мережі (природно, при справному стані всіх елементів фізичного рівня).

Але, як ми сказали, для того, щоб організовувати вірну конфігурацію **Ethernet**, не потрібно прагнути просто витримувати саме такі цифри. Ще раз нагадую, що **варто чітко зрозуміти, що всі перераховані вище вимоги, що стосуються довжини мережі або використання повторювачів у мережі, — гранично припустимі значення!**

На практиці корисно володіти самою методикою розрахунку мережі **Ethernet**. А ці умови можуть у ряді випадків і порушуватися. Але одне із самих головних незмінних умов, яке варто витримувати завжди в мережі будь-якого **Ethernet** типу, $T_{\min} > PDV$.

Дотримання численних обмежень, установлених для різних стандартів фізичного рівня мереж Ethernet, гарантує коректну роботу мережі .

Обмеження параметрів мережі, які вносить кожен варіант фізичного середовища технології Ethernet, наведені у **таблиці 1**.

При проектуванні мережі найчастіше намагаються відразу перевіряти обмеження, пов'язані з довжиною окремого сегмента кабелю, а також кількістю повторювачів і загальною довжиною мережі. Але правила **"5-4-3" для коаксіальних мереж і "4-х хабів" для мереж на основі кручених пар і оптоволокна** не тільки дають гарантії працездатності мережі, але й залишають великий "запас її міцності".

Наприклад, якщо порахувати час подвійного обороту в мережі — **PDV**, що складається з **4-х повторювачів 10Base-5** і **5-ти сегментів** максимальної довжини 500 м, то виявиться, що воно складає **537** бітових інтервалу.

Параметри специфікацій фізичного рівня для стандарту Ethernet

	10Base-5	10Base-2	10Base-T	10Base-F
Кабель	Товстий коаксіальний кабель RG-8 або RG-11	Тонкий коаксіальний кабель RG-58	Неекранована вита пара UTP категорій 3,4,5	Багатомодовий оптоволоконний кабель
1. Максимальна довжина сегмента, м	500	185	100	2000
2. Максимальна віддаль між вузлами мережі (при використанні повторювачів), м	2500	925	500	2500 (2740 для 10Base-FB)
3. Максимальне число станцій в сегменті	100	30	1024	1024
4. Максимальне число повторювачів між будь-якими станціями мережі	4	4	4	4 (5 для 10Base-FB)
5. Топологія	Шина	Шина	Зірка	Зірка

А тому що час передачі кадру мінімальної довжини, що складає разом з преамбулою **72 байт, дорівнює 575 бітовим інтервалам**, то видно, що розроблювачі стандарту Ethernet залишили **38 бітових інтервалу** як запас для надійності. І це при тім, що комітет **802.3** стверджує, що і **4-х** додаткових бітових інтервалів цілком достатньо для запасу надійності.

Як видно з цього прикладу, важливо враховувати насправді максимальну довжину самого фізичного сегмента мережі, від цього залежить **PDV** мережі. Всі інші обмеження 2500 метрів, 1024 вузла обрані стандартом з визначеним запасом, тому з ними **строго** дорівнювати не обов'язково.

Отже, ми повинні визначити реальні причини для коректної роботи мережі **Ethernet**. Таких причин чотири: Ці правила повинні завжди бути у вас на "замітці" при побудові будь-якої конфігурації мережі **Ethernet**.

○ **три обмеження канального рівня:**

- кількість вузлів не більш 1024;
- строга відповідність **PDV** не більш **575bt**;
- **PVV** не більш **49bt**

○ **одне обмеження фізичного рівня:**

максимальна довжина кабелю в сегменті мережі не більше, ніж визначене стандартом значення.

кількість станцій у мережі	не більш 1024;
максимальна довжина кожного фізичного сегмента не більше величини	визначається характеристикою загасання кабелю, що використовується у відповідному стандарті фізичного рівня;
час подвійного обороту сигналу (Path Delay Value, PDV) між двома самими вилученими один від одного станціями мережі	не більш 575 бітових інтервалу;
скорочення міжкадрового інтервалу IPG (Path Variability Value, PVV) при проходженні послідовності кадрів через усі повторювачі повинне бути	не більше, ніж 49 бітових інтервалу

Дотримання цих вимог забезпечує коректність роботи мережі навіть у випадках, коли порушуються прості загальні правила конфігурування, що визначають максимальну кількість повторювачів і загальну довжину мережі в 2500 м.

Перша умова не означає, що потрібно дотримуватися цифри саме 1024, головне — не більше 1024-ох. А насправді — чим менше вузлів у мережі, тим краще.

Чому визначили саме умову 1024? Очевидно, у мережах **Ethernet** кількість станцій не може бути нескінченною. Тому потрібно було визначитися, скільки максимально можна підключати вузлів. Виходячи з цього, стандарт **Ethernet 802.3** визначив це число — 1024 вузла.

Насправді набагато краще, якщо в мережі присутньо менше, ніж 1024 вузла. Щоб розібратися, чому це так, нам потрібно визначити такий термін, як **домен колізій**.

Домен колізій (collision domain) — це частина мережі **Ethernet**, усі вузли якої розпізнають колізію незалежно від того, в якій частині цієї мережі колізія виникла.

Мережа **Ethernet**, побудована на повторювачах або концентраторах, завжди утворить один **домен колізій**.

Домен колізій відповідає одному поділеному середовищу. Якщо ми повернемося до прикладу ієрархічного з'єднання концентраторів, що ми розглядали в стандарті 10Base-T, і розглянемо ситуацію, коли, наприклад, зіткнення кадрів відбулося в одному з концентраторів. У цьому випадку, відповідно до логіки роботи концентраторів **10Base-T**, сигнал колізії пошириться на всіх портах усіх концентраторів.

Але, якщо ж замість концентратора поставити в мережу міст, тоді буде спостерігатися інша картина.

Порт моста, зв'язаний з іншим концентратором, сприйме сигнал колізії, але не передасть його на свої інші порти, тому що це не входить

до його обов'язку. Міст, хоч і буде підключений до того середовища, де виникла колізія, але він просто відробить ситуацію колізії своїми засобами і не дасть про це знати іншим вузлам у мережі. Тільки більш складне мережне устаткування — мости, комутатори і маршрутизатори — поділяють мережа **Ethernet** на трохи доменів колізій.

Наприклад, якщо замінимо один концентратор на мосту, якщо колізія виникне через те, що міст намагається передати через свій порт кадр у нижній (по ієрархії) концентратор, то, зафіксувавши сигнал колізії, цей порт призупинить передачу кадру і спробує передати його повторно через випадковий інтервал часу. Якщо цей же порт під час виникнення колізії приймав кадр, то він просто відкине отриманий початок кадру і буде очікувати, коли вузол, що передавав кадр через нижній концентратор, не зробить повторну спробу передачі. Потім у випадку успішного закінчення прийняття даного кадру у свій буфер міст передасть його на свій інший порт відповідно до власної таблиці просування, наприклад на той, котрий з'єднується з верхнім концентратором.

Таким чином, для інших сегментів мережі, підключених до інших портів моста, усі ці події залишаться просто невідомими. Комутатори ще більш удосконалять процеси передачі кадрів, з їхнім використанням кадри можуть одночасно і передаватися в мережу і прийматися з мережі. Роботу комутаторів ми розглянемо трохи пізніше. Поки просто варто запам'ятати, що саме мости, комутатори, маршрутизатори можуть поділяти мережу на незначну кількість доменів колізій.

У цьому випадку в мережі буде присутні два **домени колізії**. Усі вузли, що утворюють один домен колізій, працюють синхронно, як єдина розподілена електронна схема. Це те, що стосується умови обмеження кількості станцій у мережі.

Фізичний зміст обмеження затримки поширення сигналу по мережі **Path Delay Value, PDV** ми вже пояснювали — дотримання цієї вимоги забезпечує своєчасне виявлення колізій.

Вимога на мінімальну міжкадрову відстань **Path Variability Value, PVV** зв'язана з тим, що при проходженні кадру через повторювач ця відстань зменшується. Кожен пакет, прийнятий повторювачем, ресинхронізується для виключення тремтіння сигналів, накопиченого при проходженні послідовності імпульсів по кабелю і через інтерфейсні схеми.

Процес ресинхронізації звичайно збільшує довжину преамбули, що зменшує міжкадровий інтервал.

При проходженні кадрів через кілька повторювачів міжкадровий **інтервал** може зменшитися настільки, що мережним адаптерам в

останньому сегменті бракуватиме часу на обробку попереднього кадру, в результаті чого кадр буде просто загублений.

Тому сумарне зменшення міжкадрового **інтервалу** більш ніж на **49 бітових інтервалів** не допускається. Чому 49 bt? Тому, що якщо при відправленні кадрів кінцеві вузли забезпечують початкову міжкадрову відстань у **96 бітових інтервалу**, то після проходження повторювача воно повинне бути не менше, ніж **96 - 49 = 47 бітових інтервалу**.

Отже, тепер нам зрозуміло, що при відомій передбачуваній кількості вузлів мережі і використовуваному виді кабелю, для визначення максимальної довжини фізичного сегмента нам залишається тільки визначити ймовірні **PDV** і **PVV**.

Відразу хочу сказати, що пропонуваний метод не дуже наочний, не дуже зручний і взагалі не дуже приємний, він припускає роботу з довідковими даними, зі специфічними довідковими термінами, але він **НЕОБХІДНИЙ**. І з цим нам з вами прийдеться згодиться, оскільки для коректної конфігурації мережі **Ethernet** не досить витримати умову довжини мережі не менше **2500 м**. Цю умову саме можна й порушити, якщо ви при цьому доведете, що у вас у мережі час подвійного обороту сигналу не більше **575 bt**.

Розрахунок PDV. Для спрощення розрахунків звичайно використовуються довідкові дані стандарту **IEEE** — початкові для розрахунку загального значення **PVV** усієї проектованої мережі. Це значення — значення затримок поширення сигналів у повторювачах, прийомопередатчиках і різних фізичних середовищах, тому вони використовуються при розрахунку значення **PDV** для усіх фізичних стандартів мереж **Ethernet**. Ці дані приведені в таблиці 2.

Таблиця 2

Тип сегмента	База лівого сегмента	База проміжного сегмента	База правого сегмента	Затримка середовища на 1 м	Максимальна довжина сегмента
10Base-5	11.8	46.5	169.5	0.0866	500
10Base-2	11.8	46.5	169.5	0.1026	185
10Base-T	15.3	42.0	165.0	0.113	100
10Base-FB	-	24.0	-	0.1	2000
10Base-FL	12.3	33.5	156.5	0.1	2000
FOIRL	7.8	29.0	152.0	0.1	1000
AUI (>2 м)	0	0	0	0.1026	2+48

Давайте зараз пояснимо термінологію, використану в цій таблиці, на прикладі такої мережі.

Відразу відзначимо, що дані, в ній приведені, включають відразу кілька етапів проходження сигналу (рис. 1).

Наприклад, затримки, що вносять у мережу повторювачі, складаються з затримки вхідного трансивера, затримки блоку повторення і затримки вихідного трансивера. Але в таблиці всі ці затримки представлені одною величиною, названою **базою сегмента**. А для того, щоб не потрібно було два рази складати затримки, внесені кабелем, у таблиці даються **подвоєні величини** затримок для кожного типу кабелю.

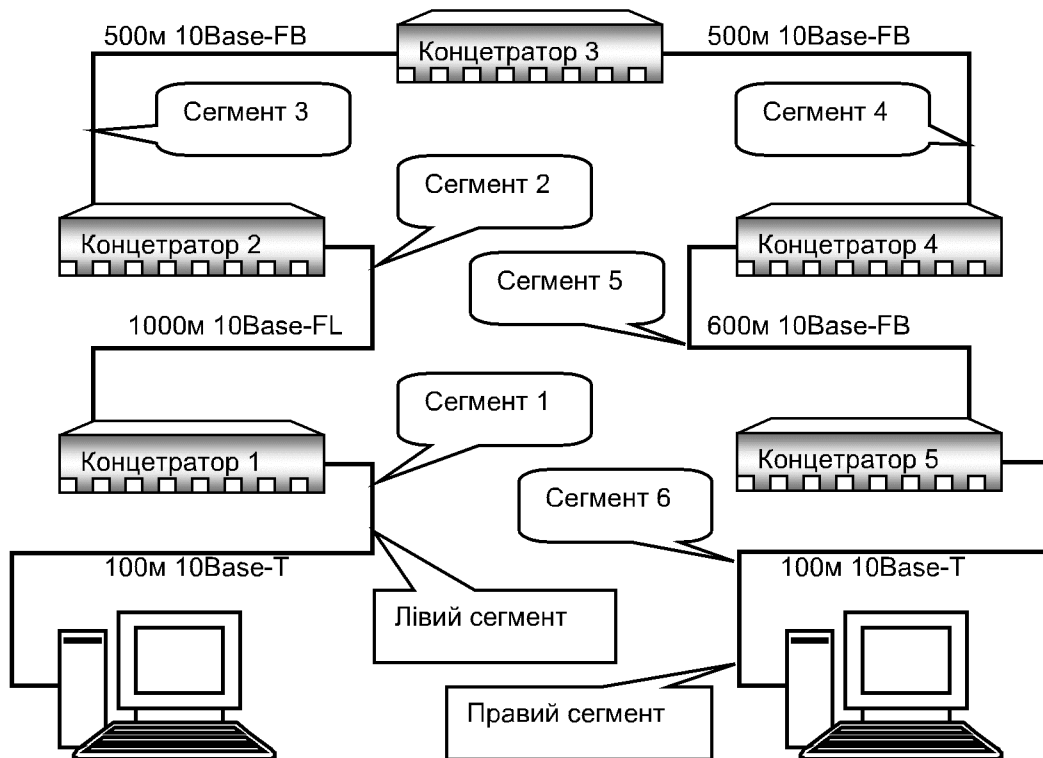

Рис. 1. Приклад мережі Ethernet, яка складається із сегментів різних фізичних стандартів

Лівим сегментом називається сегмент, у якому починається шлях сигналу від виходу передавача кінцевого вузла.

Потім сигнал проходить через **проміжні** сегменти і доходить до приймача найбільш вилученого вузла найбільш вилученого сегмента, що називається **правим**.

Саме тут у найгіршому випадку, як ми говорили в минулому уроці, відбувається зіткнення кадрів і виникає колізія.

З кожним сегментом пов'язана своя постійна затримка, ця затримка в таблиці називається **базою**. Така **база** залежить тільки від типу сегмента і від положення сегмента на шляху сигналу (лівий, проміжний або правий). Крім цього, з кожним сегментом зв'язана затримка поширення сигналу уздовж кабелю сегмента, що залежить від довжини сегмента й обчислюється шляхом множення часу поширення сигналу по

одному метру кабелю (у бітових інтервалах) на довжину кабелю в метрах.

Отже, **загальне значення PDV** — це **сума базових і перемінних затримок усіх сегментів мережі**.

Тому що лівий і правий сегмент мають різні величини базової затримки, то у випадку різних типів сегментів на вилучених краях мережі необхідно виконати розрахунки двічі: один раз прийняти як лівий сегмент одного типу, а в другий раз — сегмент іншого типу, а результатом вважати максимальне значення **PDV**.

У нашому прикладі крайні сегменти мережі належать до стандарту 10Base-T, тому подвійний розрахунок не потрібний, але якби вони були сегментами різного типу, то в першому випадку потрібно було б прийняти в якості лівий сегмент між станцією і концентратором 1, а в другому вважати лівим сегмент між станцією і концентратором 5.

Розрахуємо значення **PDV** для нашого приклада.

Лівий сегмент 1: $15,3 \text{ (база)} + 100 \times 0,113 = 26,6$;

Проміжний сегмент 2: $33,5 + 1000 \times 0,1 = 133,5$;

Проміжний сегмент 3: $24 + 500 \times 0,1 = 74$;

Проміжний сегмент 4: $24 + 500 \times 0,1 = 74$;

Проміжний сегмент 5: $24 + 600 \times 0,1 = 84$;

Правий сегмент 6: $165 + 100 \times 0,113 = 176,3$.

Сума всіх складових дає значення **PDV, рівне 568.4**. Тому що значення **PDV менше максимально припустимої величини 575**, то ця мережа проходить по величині максимально можливої затримки обороту сигналу. Незважаючи на те, що її загальна довжина більше 2500 метрів! От і доказ, що обмеження 2500 м не основне при проектуванні мереж.

Розрахунок PVV. Для розрахунку PVV також можна скористатися значеннями максимальних величин зменшення міжкадрового інтервалу **при** проходженні повторювачів різних фізичних середовищ, рекомендованими **IEEE** і приведеними в таблиці 3 нижче.

Таблиця 3

Тип сегмента	Передавальний сегмент	Проміжний сегмент
10Base-5	16	11
10Base-2	16	11
10Base-FB	-	2
10Base-FL	10.5	8
10Base-T	10.5	8

Відповідно до цих даних розрахуємо значення PVV для нашого прикладу.

Лівий сегмент 1 - 10Base-T: скорочення в 10,5 bt.

Проміжний сегмент 2 - 10Base-FL: 8 bt.

Проміжний сегмент 3 - 10Base-FB: 2 bt.

Проміжний сегмент 4 - 10Base-FB: 2 bt

Проміжний сегмент 5 - 10Base-FB: 2 bt.

Сума цих величин дає значення PVV, рівне 24,5, що менше граничного значення в 49 бітових інтервалу!

У результаті приведена в прикладі мережа відповідає стандартам **Ethernet** за всіма параметрами, зв'язаними і з довжинами сегментів, і з кількістю повторювачів.

Методика розрахунку, аналізу і побудови конфігурації мережі Fast Ethernet. Тепер вам належить попрацювати з довідковими даними, що визначені стандартом **IEEE 802.3u**, і навчитися розраховувати правильність виконання умови надійного розпізнавання колізій тепер уже для мереж **Fast Ethernet**. Хоча **запаз** нам буде небагато простіше, оскільки з основним підходом до розрахунку конфігурації мережі ми вже знайомі. Але для початку ми повинні визначити ті вимоги, якими обмежуються принципи *побудови 100 Mb мереж Fast Ethernet*.

Якщо говорити про мережне устаткування, то, крім кабелів, для установки **Fast Ethernet** будуть потрібні мережні адаптери для робочих станцій і серверів, концентратори **100Base** і, можливо, деяка кількість комутаторів **100Base**.

Адаптери, необхідні для організації мережі **100Base**, називаються **адаптерами Ethernet 10/100 Мбіт/с**. Вони здатні самостійно відрізнити швидкість **10 Мбіт/с від 100 Мбіт/с**.

У мережах **Fast Ethernet** будь-яке джерело кадрів даних для мережі — мережний адаптер, порт моста, порт маршрутизатора, модуль керування мережею й ін. — відносять до певної категорії устаткування, що називається **DTE (Data Terminal Equipment)**.

Кожен кадр, котрий виробляє такий пристрій для поділюваного сегмента, — це новий кадр. Так, наприклад, якщо міст (комутатор) передає через свій вихідний порт кадр, що надійшов у свій час від підключеного до нього мережного адаптера, то для сегмента мережі, до якого підключений цей вихідний порт, цей кадр є новим.

Порт повторювача не є **DTE**, тому що він просто побітно повторює на виході те, що одержує на вході, тобто повторює кадр, який вже з'явився в сегменті.

У частині 1-й методичних рекомендацій ми визначили чотири основні правила коректної конфігурації **Ethernet 802.3**:

кількість вузлів — не більше **1024**;

максимальна довжина кабелю в сегменті визначена відповідною

специфікацією;

час подвійного обороту сигналу (**PDV**) між двома самими вилученими один від одного станціями мережі не більше **575 бітових інтервалу**;

скорочення міжкадрового інтервалу **IPG** (PW) при проходженні послідовності кадрів через усі повторювачі повинне бути не більшим, ніж **49 бітових інтервалу**.

Для мережі **Fast Ethernet**, що зберегла протоколи **MAC** рівня **Ethernet**, виконання умови — **PDV** мережі не *більш* **575 бітових інтервалу залишається в силі**.

Умова — **PVV** не більше, ніж **49 бітових інтервалу** — виконується завжди, оскільки в мережах **Fast Ethernet** використовується невелика кількість повторювачів, що вносять затримки поширення в мережу. А що стосується вимог фізичного рівня — це для мережі **Fast Ethernet** окреме питання.

Правила коректної побудови сегментів мереж **Fast Ethernet** включають:

обмеження на максимальні довжини сегментів, що з'єднують пристрої - джерела кадрів (з'єднання **DTE-DTE**);

обмеження на максимальні довжини сегментів, що з'єднують устрої - джерела кадрів (**DTE**) — з портом повторювача;

обмеження на загальний максимальний діаметр мережі;
обмеження на максимальне число повторювачів і максимальну довжину сегмента, що з'єднує повторювачі.

У типовій конфігурації мережі **Fast Ethernet** кілька пристроїв — джерел кадрів (**DTE**) — підключається до портів повторювача та утворює мережу топології **зірка**.

З'єднання **DTE-DTE** у поділюваних сегментах не зустрічаються (пам'ятаєте, коли ми пояснювали, чому петлевидні з'єднання повторювачів неприпустимі), а от для мостів/комутаторів і маршрутизаторів такі з'єднання є нормою — коли мережний адаптер прямо з'єднаний з портом одного з цих пристроїв, або ці пристрої з'єднуються один з одним.

Специфікація **IEEE 802.3u** визначає наступні максимальні значення сегментів, що з'єднують джерела приладів кадрів (**DTE-DTE**) в таблиці 4.

Таблиця 4

Стандарт	Тип кабелю	Максимальна довжина сегмента
100Base-TX	Категорія 5 UTP	100 метрів
100Base-FX	багатомодове оптоволокно 62.5/125 мкм	412 метрів (напівдуплекс) 2 км (повний дуплекс)
100Base-T4	Категорія 3,4 або 5 UTP	100 метрів

Тепер розглянемо використання повторювачів у мережах **Fast Ethernet**.

Повторювачі **Fast Ethernet** поділяються на два класи. Повторювачі класу 1 (рис. 2) підтримують усі типи логічного кодування даних: як **4В/5В**, так і **8В/6Т**. Повторювачі класу 2 підтримують тільки який-небудь один тип логічного кодування — або **4В/5В**, або **8В/6Т**.

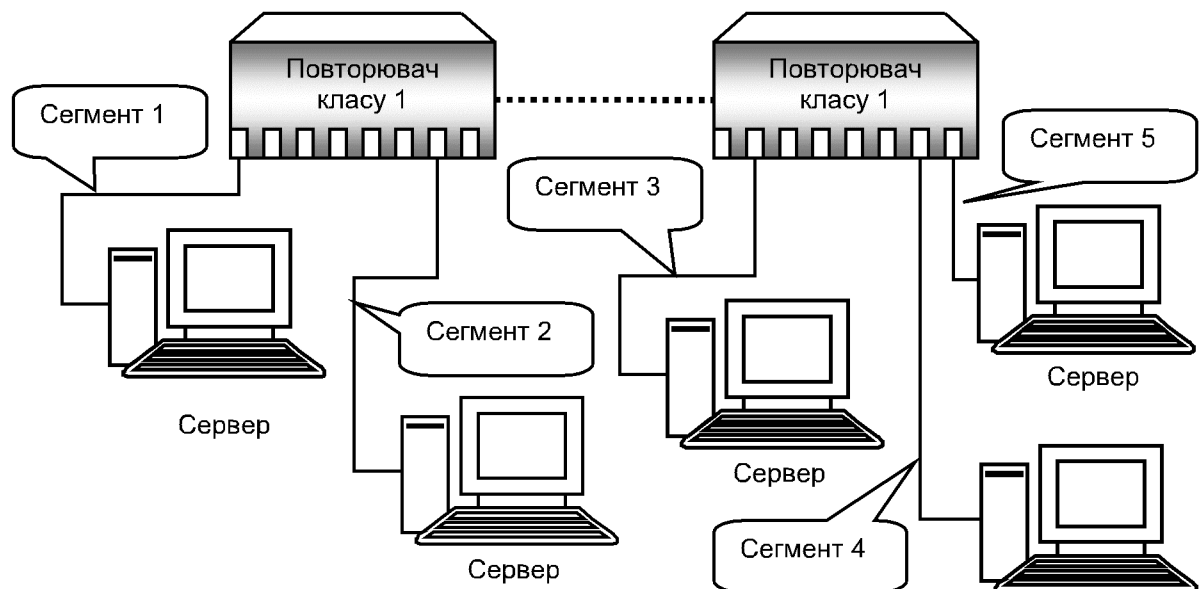

Рис. 2. Приклад мережі на основі повторювачів класу 1

Таким чином, повторювачі класу 1 дозволяють виконувати передачу логічних кодів з бітовою швидкістю **100 Мбіт/с**, а повторювачам класу 2 ця операція недоступна. Тому повторювачі класу 1 можуть мати порти всіх трьох типів фізичного рівня **Fast Ethernet**:

100Base-TX (100 м), **100Base-FX (412 або 2000 м)** і **100Base-T4 (100 м)**.

Повторювачі класу 2 мають або всі порти **100Base-T4**, або порти **100Base-TX** і **100Base-FX**, тому що останні обоє використовують той самий логічний код **4В/5В**.

В одному домені колізій допускається наявність **тільки одного повторювача класу 1**.

Це пов'язано з тим, що такий повторювач вносить велику затримку при поширенні сигналів через необхідність передачі різних систем сигналізації. Величина цієї затримки поширення для одного повторювача класу 1 дорівнює **70 bt**.

Повторювачі класу 2 вносять меншу затримку при передачі сигналів: **46 bt** для портів **TX/FX** і **33,5 bt** для портів **T4** (рис. 3).

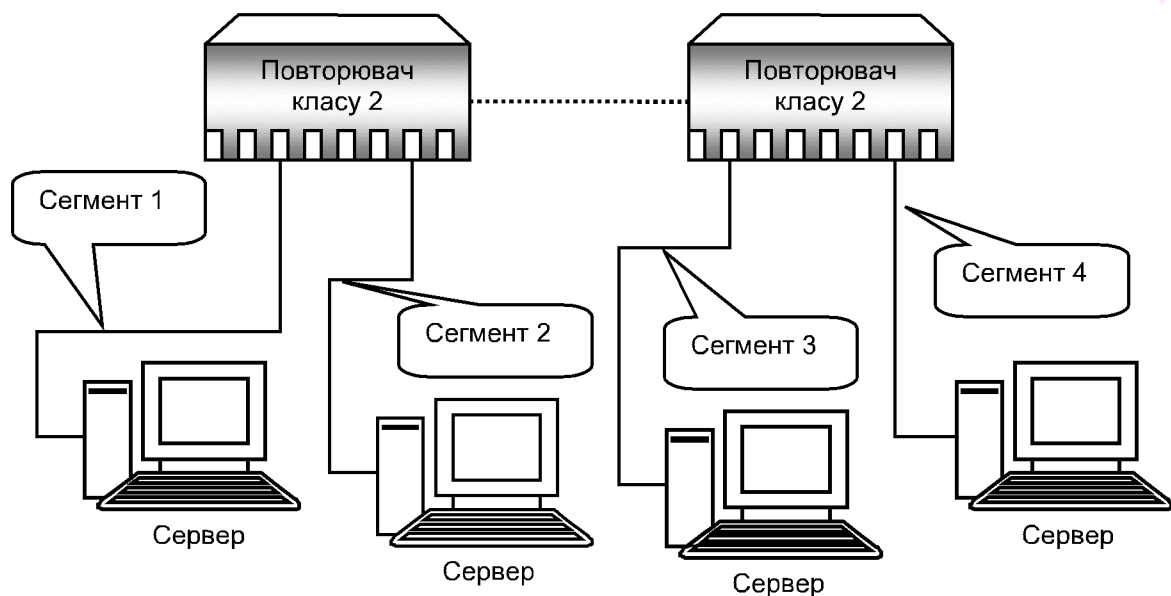

Рис. 3. Приклад мережі Fast Ethernet на основі повторювачів класу 2

Тому максимальне число повторювачів класу 2 в одному домені колізій 2.

Причому припустима відстань між цими двома повторювачами, за відповідністю виконання умови припустимого **PDV**, можна вибрати не довше 5 метрів.

Отже, **максимальне число повторювачів класу 2 у домені колізій — 2, причому вони з'єднуються між собою кабелем не довше 5 метрів.**

Умова **не довше 5-ти метрів** насправді універсальна, справедлива для всіх типів конфігурацій, але якщо зробити необхідні розрахунки, то можна показати, що для деяких конфігурацій ця відстань може бути і більшою. З іншого боку, якщо просто користуватися саме цим обмеженням, то ви ніколи не помилитеся. Для того, щоб проводити якісь розрахунки, нам потрібні деякі довідкові дані для стандарту **Fast Ethernet**.

Те, що в мережі **Fast Ethernet** можна використовувати невелику кількість повторювачів, не є серйозною перешкодою при побудові великих мереж, тому що застосування комутаторів і маршрутизаторів мережа поділяє на декілька доменів колізій, кожен з яких буде будуватися на одному або двох повторювачах. **Загальна довжина мережі не буде мати в цьому випадку обмежень.**

Отже, давайте приведемо правила побудови мережі на основі повторювачів класу I в таблиці 5.

Таким чином, **правило 4-х хабів** перетворилося для технології **Fast Ethernet** у правило **одного або двох хабів** — у залежності від класу хаба.

Ще раз нагадуємо: для визначення **коректної конфігурації мережі** можна не керуватися правилами одного або двох хабів, а потрібно розраховувати **час подвійного обороту мережі, PDV**, як це було показано вище для мережі **Ethernet 10 Мбіт/с**.

Таблиця 5

Тип кабелів	Максимальний діаметр мережі	максимальна довжина сегмента, м
Тільки кручена пара (TX)	200 м	100 м
Тільки оптоволокно (FX)	272 м	136 м
Кілька сегментів на крученій парі і один на оптоволоконі	260 м	100 м(TX) 160 м(FX)
Кілька сегментів на крученій парі і кілька сегментів на оптоволоконі	272 м	100 м(TX) 136 м(FX)

Як і для технології **Ethernet 10 Мбіт/с**, комітет **802.3** дає вихідні дані для розрахунку часу подвійного обороту сигналу. Однак при цьому сама форма представлення цих даних і методика розрахунку трохи змінилися. Комітет надає дані про подвоєні затримки, внесені кожним елементом мережі, не розділяючи сегменти мережі на лівий, правий і проміжний.

Крім того, затримки, внесені мережними адаптерами, враховують преамбули кадрів, тому **час подвійного обороту при розрахунку конфігурації Fast Ethernet потрібно порівнювати з величиною 512 бітових інтервалу (bt)**, тобто з часом передачі кадру мінімальної довжини без преамбули.

Для повторювачів **класу 1 PDV** можна розрахувати за допомогою наступного способу.

Затримки, внесені проходженням сигналів по кабелю, розраховуються на підставі даних таблиці 6, в якій враховується подвоєне проходження сигналу по кабелю.

Таблиця 6

Тип кабелів	Подвоєна затримка в bt на 1м	Подвоєна затримка на кабелі максимальної довжини
UTP Cat 3	1,14 bt	114 bt (100м)
UTP Cat 4	1,14 bt	114 bt (100М)
UTP Cat 5	1,112 bt	111,2 bt (100М)
STP	1,112 bt	111,2 bt (100м)
Оптоволокно	1,0 bt	412 bt (412м)

Затримки, що вносять два взаємодіючих через повторювач мережних адаптера (або порту комутатора), беруться з іншої таблиці 7.

З огляду на те, що затримка подвоєна, внесена повторювачем **класу I**, дорівнює **140 bt**, можна розрахувати час подвійного обороту для довільної конфігурації мережі, природно, з огляду на максимально можливі довжини безперервних сегментів кабелів, приведені в таблиці 5.

Таблиця 7

Тип мережних адаптерів	Максимальна затримка при подвійному обороті
Два адаптери TX/FX	100 bt
Два адаптери T4	138 bt
Один адаптер TX/FX і один T4	127 bt

І якщо одержане значення менше 512, виходить, за критерієм розпізнавання колізій мережа є коректною.

Комітет 802.3 рекомендує залишати ще запас у 4 bt для стійко працюючої мережі, але дозволяє вибирати цю величину з діапазону від 0 до 5 bt.

Для прикладу розрахуємо конфігурацію мережі, що рекомендується в таблиці, яка складається з одного повторювача і двох оптоволоконних сегментів довжиною по 136 метрів.

Кожен сегмент вносить затримку по 136 bt, пари мережних адаптерів FX дають затримку в 100 bt, а сам повторювач вносить затримку в 140 bt

Сума затримок дорівнює 512 bt, що говорить про те, що мережа коректна, але запас у цьому випадку прийнятий рівним 0.

Таким чином, ми навчилися з вами за допомогою довідкових даних розраховувати коректну конфігурацію і мереж **Fast Ethernet**. На практиці такі розрахунки вам ще пригодяться. Тому варто зараз добре розібратися в цій методиці, щоб потім без особливих зусиль, усього за допомогою декількох довідкових даних, відразу оцінити працездатність проектованої мережі.

Найголовніше як для розрахунку конфігурації мереж класичного Ethernet, так і мереж **Fast Ethernet** визначати виконання критерію розпізнавання колізій. Усі інші правила й обмеження (1024 вузла, 2500 м, 5-4-3, 5 метрів між повторювачами класу 2 і т. п.) допомагають підібрати оптимальну конфігурацію мережі, але вони не є строгими критеріями.

Завдання

За заданим варіантом провести розрахунок конфігурації мережі Ethernet і Fast Ethernet. За результатами розрахунку зробити узагальнений висновок про працездатність мережі. У випадку незадоволення характеристик якого-небудь сегмента запропонувати й обґрунтувати варіанти їхньої зміни з метою забезпечення нормальної працездатності. Топологія мережі **Ethernet** відповідає топології, приведеній на рис. 1. Топології мережі **Fast Ethernet**, у залежності від використовуваного класу повторювачів, відповідає топологіям, приведеним на рис. 2 і 3.

Варіанти завдань для мережі Ethernet						
№	Сегмент 1	Сегмент 2	Сегмент 3	Сегмент 4	Сегмент 5	Сегмент 6
1	2	3	4	5	6	7
1	10Base-T, 90 м	10Base-FL, 2020 м	10Base-FB, 2740 м	FOIRL, 750 м	10Base-2, 185 м	10Base-FL, 2700 м
2	10Base-T, 40 м	10Base-FB, 100 м	10Base-FB, 400 м	10Base-2, 130 м	10Base-5, 500 м	10Base-T, 70 м
3	10Base-5, 350 м	10Base-FB, 250 м	10Base-FB, 200 м	FOIRL, 950 м	10Base-FL, 2070 м	10Base-T, 20 м
4	10Base-FL, 1900 м	10Base-FL, 2040 м	10Base-FB, 2450 м	10Base-5, 230 м	FOIRL, 450 м	10Base-T, 100 м
5	10Base-2, 30 м	10Base-FB, 1000 м	10Base-FB, 2300 м	10Base-5, 330 м	10Base-FL, 1440 м	10Base-2, 110 м
6	10Base-5, 50 м	10Base-FL, 1900 м	10Base-FB, 350 м	10Base-2, 140 м	10Base-FB, 1500 м	10Base-5, 300 м
7	10Base-T, 56 м	10Base-FL, 1730 м	10Base-FB, 210м	10Base-FL, 240 м	10Base-5, 260 м	FOIRL, 900 м
8	10Base-FL, 2000 м	10Base-FL, 650 м	10Base-FB, 40 м	10Base-5, 340 м	10Base-2, 70 м	10Base-FL, 2100 м
9	10Base-2, 130 м	10Base-FB, 1500 м	10Base-FL, 2000 м	FOIRL, 100 м	10Base-5, 450 м	10Base-T, 50 м
10	10Base-T, 45 м	10Base-FL, 890 м	10Base-FL, 1480 м	10Base-2, 60 м	10Base-FB, 150 м	10Base-T, 10 м
11	10Base-T, 90 м	10Base-FB, 190 м	10Base-FL, 1250 м	10Base-5, 390 м	FOIRL, 460 м	10Base-FL, 2400 м
12	10Base-5, 500 м	10Base-FL, 350 м	10Base-FL, 1500 м	10Base-2, 100 м	10Base-FB, 400 м	10Base-5, 475 м
13	10Base-2, 180 м	10Base-FB, 1700 м	10Base-FL, 1700 м	10Base-5, 375 м	10Base-FB, 1230 м	10Base-2, 150 м
14	10Base-T, 75 м	10Base-FL, 1635 м	10Base-FL 200 м	10Base-2, 75 м	FOIRL, 230 м	10Base-5, 250 м
15	10Base-FL, 1250 м	10Base-5, 390 м	FOIRL, 460 м	10Base-FB, 2400 м	10Base-2, 180 м	10Base-FL, 1700 м
16	10Base-FL, 1500 м	10Base-FL, 2000 м	FOIRL, 100 м	10Base-FB, 2000 м	10Base-FL, 650 м	10Base-FL, 40 м
17	10Base-FL, 40 м	10Base-5, 340 м	10Base-2, 70 м	10Base-T, 75 м	10Base-FL, 1635 м	10Base-FL, 200 м
18	10Base-FL,890 м	10Base-FL, 1480 м	10Base-2, 60 м	10Base-FB, 150 м	10Base-T, 10 м	10Base-2, 100 м
19	10Base-5, 500 м	10Base-FL, 350 м	10Base-FL, 1500 м	10Base-2, 100 м	10Base-FL, 1635 м	10Base-FL, 200 м
20	10Base-5, 375 м	10Base-FB, 1230 м	10Base-5, 500 м	10Base-FL, 350 м	10Base-FB, 40 м	10Base-5, 340 м
21	10Base-FL,1480 м	10Base-2, 60 м	10Base-FB, 40 м	10Base-5, 340 м	10Base-FL, 650 м	10Base-FL, 40 м
22	10Base-T, 40 м	10Base-FB, 100 м	10Base-FB, 400 м	10Base-FL, 650 м	10Base-FB, 40 м	10Base-FL, 150 м
23	10Base-FL, 1500 м	10Base-FL, 2000 м	FOIRL, 100 м	10Base-T, 56 м	10Base-FL, 1730 м	10Base-FL,210м
24	10Base-5, 330 м	10Base-FL, 1440 м	10Base-2, 110 м	10Base-5, 390 м	FOIRL, 460 м	10Base-FB, 2400 м
25	10Base-FL, 1900 м	10Base-5, 330 м	10Base-FL, 1440 м	10Base-2, 110м	10Base-T, 75 м	10Base-FL, 1635 м
26	10Base-FL, 1480 м	10Base-T, 40 м	10Base-FB, 100 м	10Base-FB, 400 м	10Base-5, 340 м	10Base-FL, 650 м
27	10Base-5, 340 м	10Base-FL, 650 м	10Base-T, 40 м	FOIRL, 100 м	10Base-T, 56 м	10Base-FL, 1480 м
28	FOIRL, 100 м	10Base-T, 56 м	10Base-T, 40 м	10Base-FB, 100 м	10Base-FB, 400 м	10Base-FL, 1480 м
29	10Base-FL, 1480 м	10Base-T, 40 м	10Base-FB, 100 м	10Base-FB, 400 м	10Base-5, 340 м	10Base-FL, 650 м
30	10Base-5, 340 м	10Base-FL, 650 м	FOIRL, 100 м	10Base-T, 56 м	10Base-T, 40 м	10Base-FL, 1480 м

Варіанти завдань для мережі Fast Ethernet (для рис. 2)							
№	Кількість повто- ривачів класу 1 в одному домені колізій	Запас для стійко-працю- ючої мережі (bt)	Сермент 1	Сермент 2	Сермент 3	Сермент 4	Сермент 5
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2	0	100BaseTX 36 м	100BaseFX 120 м	100BaseTX 6м	100BaseFX 170 м	100BaseT4 20 м
2	1	1	100BaseT4 33 м	100BaseFX 1200 м	100BaseTX 16м	100BaseTX 10м	100BaseT4 25 м
3	1	2	100BaseTX 34 м	100BaseFX 12 м	100BaseTX 66м	100BaseFX 110м	100BaseT4 90 м
4	2	3	100BaseTX 56 м	100BaseFX 100 м	100BaseTX 32 м	100BaseFX 410м	100BaseT4 21 м
5	3	4	100Base T4 73 м	100BaseFX 1440 м	100BaseTX 11 м	100BaseTX 19м	100BaseT4 15 м
6	1	5	100BaseT4 63 м	100BaseFX 112 м	100BaseTX 46 м	100BaseTX 61 м	100BaseT4 59 м
7	2	0	100BaseTX 33 м	100BaseTX 1200 м	100BaseFX 16 м	100BaseT4 10м	100BaseT4 25 м
8	3	1	100BaseTX 53 м	100BaseTX 150 м	100BaseFX 15м	100BaseT4 50 м	100BaseT4 55 м
9	1	2	100BaseTX 83 м	100BaseTX 1208 м	100BaseFX 86 м	100BaseT4 188 м	100BaseT4 125 м
10	1	3	100BaseT4 613 м	100BaseFX 1112 м	100BaseTX 146 м	100BaseTX 69 м	100BaseT4 89 м
11	1	4	100Base-TX 22 м	100BaseTX 11 м	100BaseFX 236 м	100BaseT4 50 м	100BaseT4 25 м
12	2	5	100Base-TX 53 м	100BaseTX 108 м	100BaseFX 586 м	100BaseT4 88 м	100BaseT4 35 м
13	2	5	100BaseT4 61 м	100BaseFX 1992 м	100BaseTX 1 м	100BaseFX 2269 м	100BaseT4 30 м
14	3	4	100Base-TX 22 м	100BaseTX 11 м	100BaseFX 3236 м	100BaseT4 150 м	100BaseT4 25 м
15	3	3	100Base-TX 34 м	100BaseFX 12 м	100BaseTX 66 м	100BaseFX 110 м	100BaseT4 90 м
16	1	2	100Base-TX 56 м	100BaseFX 100 м	100BaseTX 32 м	100BaseFX 410 м	100BaseT4 21 м
17	2	1	100BaseT4 73 м	100BaseFX 1440 м	100BaseTX 11 м	100BaseTX 19 м	100BaseT4 15 м
18	1	0	100BaseT4 63 м	100BaseFX 112 м	100BaseTX 46 м	100BaseTX 61 м	100BaseT4 59 м
19	2	2	100BaseTX 33 м	100BaseTX 1200 м	100BaseFX 16 м	100BaseT4 10 м	100BaseT4 25 м
20	3	3	100BaseTX 34 м	100BaseFX 12 м	100BaseTX 66 м	100BaseFX 110 м	100BaseFX 190 м

21	1	1	100BaseTX 56 м	100BaseFX 100 м	100BaseTX 32 м	100BaseFX 410 м	100BaseT4 21 м
22	1	5	100BaseT4 73 м	100BaseFX 1440 м	100BaseTX 11 м	100BaseFX 219 м	100BaseT4 15 м
23	2	4	100BaseFX 1363 м	100BaseTX 112 м	100BaseTX 46 м	100BaseTX 61 м	100BaseT4 59 м
24	3	5	100BaseTX 33 м	100BaseTX 1200 м	100BaseFX 16 м	100BaseT4 10 м	100BaseT4 25 м
25	1	1	100BaseFX 633 м	100BaseTX 1200 м	100BaseFX 166 м	100BaseT4 10 м	100BaseT4 75 м
26	2	2	100BaseTX 53 м	100BaseTX 150 м	100BaseFX 15 м	100BaseT4 57 м	100Base T4 55 м
27	3	3	100BaseTX 83 м	100BaseTX 17 м	100BaseFX 986 м	100BaseT4 188 м	100BaseT4 125 м
28	1	4	100BaseT4 613 м	100BaseFX 812 м	100BaseTX 146 м	100BaseTX 69 м	100BaseT4 89 м
29	1	0	100BaseTX 22 м	100BaseTX 11 м	100BaseFX 221 м	100BaseT4 60 м	100BaseT4 25 м
30	2	3	100BaseTX 53 м	100BaseFX 2108 м	100BaseFX 586 м	100BaseT4 88 м	100BaseT4 35 м

Варіанти завдань для мережі Fast Ethernet (для рис. 3)							
№	Кількість повторювачів класу 2 в одному домені колізії	Відстань між повторювачами класу 2 (м)	Запас для стійкої працуючої мережі (bt)	Сермент 1	Сермент 2	Сермент 3	Сермент 4
1	2	3	4	5	6	7	8
1	2	0		100BaseTX 56 м	100BaseFX 100 м	100BaseTX 32 м	100BaseFX 410 м
2	3	1	1	100BaseT4 46 м	100BaseT4 17 м	100BaseT4 62 м	100BaseT4 41 м
3	4	2		100BaseT4 123 м	100BaseT4 55 м	100BaseT4 33 м	100BaseT4 28 м
4	5	3		100BaseTX 256 м	100BaseFX 140 м	100BaseTX 33 м	100BaseFX 810 м
5	2	4		100BaseTX 56 м	100BaseFX 1260 м	100BaseTX 39 м	100BaseFX 510 м
6	3	5		100BaseT4 83 м	100BaseT4 321 м	100BaseT4 62 м	100BaseT4 71 м
7	5	0		100BaseFX 256 м	100BaseFX 140 м	100BaseFX 33 м	100BaseFX 810 м
8	4	1		100BaseTX 256 м	100BaseTX 140 м	100BaseTX 33 м	100BaseTX 810 м
9	1	2		100BaseTX 56 м	100BaseFX 1340 м	100BaseTX 32 м	100BaseFX 4410 м

10	2		2	3		100BaseT4 23 м	100BaseT4 57 м	100BaseT4 38 м	100BaseT4 25 м
11	1		3	4		100BaseTX 46 м	100BaseTX 17 м	100BaseTX 62 м	100BaseTX 41 м
12	2		4	5		100BaseT4 11 м	100BaseT4 15 м	100BaseT4 13 м	100BaseT4 21 м
13	1		5	5		100BaseFX 2256 м	100BaseFX 1240 м	100BaseFX 332 м	100BaseFX 1210 м
14	2		6	4		100BaseTX 56 м	100BaseTX 10 м	100BaseTX 39 м	100BaseTX 50 м
15	3		5	3		100BaseT4 13 м	100BaseT4 35 м	100BaseT4 68 м	100BaseT4 11 м
16	1		2	2		100BaseFX 256 м	100BaseTX 140 м	100BaseTX 33 м	100BaseFX 810 м
17	2		3	1		100BaseTX 56 м	100BaseFX 1340 м	100BaseFX 232 м	100BaseFX 4410 м
18	3		1	0		100BaseFX 23 м	100BaseT4 57 м	100BaseT4 38 м	100BaseT4 25 м
19	1		4	2		100BaseTX 46м	100BaseFX 2117 м	100BaseTX 62 м	100BaseTX 41 м
20	2		2	3		100BaseT4 11 м	100BaseT4 15 м	100Base T4 13м	100BaseTX 21 м
21	3		6	1		100BaseFX 2256 м	100BaseFX 1240 м	100BaseTX 33 м	100BaseFX 1210 м
22	1		2	5		100BaseTX 36 м	100BaseFX 1300 м	100BaseTX 62 м	100BaseFX 455 м
23	2		1	4		100BaseT4 46 м	100BaseT4 32 м	100BaseT4 62 м	100BaseT4 32 м
24	2		4	5		100BaseT4 11 м	100BaseT4 51 м	100Base-4 33 м	100BaseT4 28 м
25	1		2	1		100BaseTX 256 м	100BaseFX 1640 м	100BaseTX 33 м	100BaseFX 810 м
26	1		3	2		100BaseTX 56 м	100BaseFX 160 м	100BaseTX 39 м	100BaseFX 5610 м
27	2		5	3		100BaseT4 83 м	100BaseTX 321 м	100BaseT4 62 м	100BaseT4 77 м
28	3		6	4		100BaseFX 2546 м	100BaseFX 1240 м	100BaseFX 363 м	100BaseFX 87 м
29	1		4	0		100BaseTX 66 м	100BaseTX 140 м	100BaseTX 33 м	100BaseTX 90 м
30	2		5	3		100BaseTX 56 м	100BaseFX 19 м	100BaseTX 92 м	100BaseFX 90 м

Контрольні запитання

1. Дайте визначення мережі Ethernet.
2. Дайте визначення мережі Fast Ethernet.
3. У чому полягають принципи відмінності цих стандартів?
4. Області використання мереж Ethernet і Fast Ethernet.
5. Назвіть основні принципи побудови мереж Ethernet і Fast Ethernet.
6. Назвіть типи устаткування, використовувані в цих мережах.